

Forns de calç de Cal Rogent, Collbató

Prop del nucli urbà de Collbató, a pocs metres de la carretera que porta a Monistrol, crida l'atenció un llarg mur de pedra en el qual hi ha tres obertures amb arc de mig punt. Es tracta dels antics forns de calç de Cal Rogent, una explotació creada a principis del segle XX per un notable hisendat local, Joan Rogent i Massó, fundador també d'un taller d'orgues i molt actiu en la modernització de l'agricultura.

Era net de l'arquitecte Elies Rogent i Amat, autor de l'antiga seu de la UB, professor de Gaudí i de Domènec i Montaner. Al mur frontal dels forns hi ha també una porta que dona a una escala que permet pujar al nivell superior de la construcció, i en un extrem hi ha les ruïnes d'un petit habitatge. Al llarg de la paret s'observen els forats on anaven encastades les bigues que formaven un porxo i a la part alta hi ha uns pilars d'obra que devien haver sostingut una coberta. Les portalades donen accés als tres forns, que, com tots els tradicionals, estan excavats en la roca natural i tenen forma de cambra més o menys cilíndrica. Per la part baixa, que s'anomena olla, és una mica més estreta, ja que l'envolta un graó anomenat banqueta.

El procés de cocció de la calç començava carregant el forn amb pedra calcària. Primer es feia una volta en forma de falsa cúpula carregada sobre la banqueta, i es formava la fogaina en què per davant es deixava una obertura per on introduir el combustible. Sobre la volta s'anaven posant les pedres, primer des de la mateixa boca i més amunt des de dalt fins a formar amb el rocs més menuts una pila cònica anomenada paller o caramull, que es cobria amb terra amb obertures per assegurar un bon tiratge. Un cop completada la càrrega s'encenia el forn, que havia de ser alimentat dia i nit per assolir una temperatura propera als 1.000 °C necessaris per convertir el carbonat de calci de la pedra calcària en òxid de calci o calç viva. La cocció durava uns quants dies i quan tota la càrrega era cuita es deixava refredar fins a poder-la desenforar. La calç viva servia com a desinfectant de pous i cisternes, barrejada amb aigua es convertia en calç apagada i tenia nombroses aplicacions: fer morter per a la construcció, emblanquinar parets, elaborar el caldo bordelès barrejant-la amb sulfat de coure... Tan interessant com els forns és la pedrera, que trobarem a poca distància pujant per la pista. Les seves dimensions mostren el gran volum de

pedra extreta, que en aquest cas és una roca calcària formada en el període del Triàsic mitjà, dins la fàcies del Muschelkalk, fa entre 239 i 245 milions d'anys. Són per tant roques molt més antigues que la majoria de les que trobem al Geoparc. Al Triàsic el món era molt diferent de l'actual, tots els continents s'havien unit en un de sol que anomenem Pangea, i l'indret que comentem era a la seva costa oriental, en una zona de mar poc profund, càlid i ric en fauna. A les roques de la pedrera s'observen nombrosos rastres que animals de cos tou deixaven al fons marí, i el 1987 s'hi van trobar els fòssils d'holotúries (cogombres de mar) més complets i ben conservats del món. També s'hi van trobar nombroses restes fòssils d'altres equinoderms com crinoïdeus (lliris de mar), ofiures (estrelles amb braços molt primos), a més d'esponges, bivalves, ammonits, gasteròpodes... testimonis d'un món primitiu molt diferent a l'actual.

[despiece]**Nom del paratge:** Forn de calç de Cal Rogent.

Situació: Al costat dret de la carretera B-112 de Collbató a Monistrol de Montserrat, prop del km 1.

Procedència del nom: Era el nom de la casa propietària dels forns.

Situació geològica: La zona forma part de la Serralada Prelitoral Catalana, a poca distància del massís de Montserrat, que ja forma part de la Depressió Geològica de l'Ebre.

Importància geològica: És un jaciment paleontològic d'importància mundial per la seva riquesa en fòssils del Triàsic.

Materials geològics: Hi predominen les calcàries, en estrats fortament inclinats cap al sud.

Edat de la formació: Aquestes roques són entre les més antigues del Geoparc, ja que procedeixen de sediments marins dipositats en el període Triàsic.[/despiece]

